

Gazze'ye İnsani Yardım Götüren
Özgürlük Filosu'na Yönelik
**İsrail Müdahalesi Sonrasında
Yaşanan Hak İhlalleri Raporu**

Nüveyba Güneş

Havva Kutluay

Nurdan Çiçek

WOLAS
WORLDWIDE LAWYERS ASSOCIATION

Gazze'ye İnsani Yardım Götüren
Özgürlük Filosu'na Yönelik
**İsrail Müdahalesi Sonrasında
Yaşanan Hak İhlalleri Raporu**

Nüveyba Güneş

Nurdan Çiçek

Havva Kutluay

*Copyright © Worldwide Lawyer Association 2025
All rights reserved.*

Photograph by Valeria Ogarrio Salas, Otranto Port/Italy.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ VE GENEL BİLGİ	1
1.1. Raporun Hazırlanma Amacı ve Hukuki Kapsamı	1
1.2. Özgürlük Filosu'nun Amacı ve İnsani Yardım Misyonu	1
2. ULUSLARARASI SULARDA YASADIŞI MÜDAHALE VE ZOR KULLANMA	2
2.1. Filoya Yapılan Askerî Müdahalenin Seyri	2
2.2. Mürettebat ve Yolculara Yönelik Güç Kullanımı, Tehdit ve Şiddet	2
3. LİMANA SEVK VE ZORLA ALIKOYMA ESNASINDAKİ HAK İHLALLERİ	3
3.1. Limana Varışta Uygulanan Prosedürler	3
3.2. Cezaevine Sevk Süreci	3
4. CEZAEVİ AŞAMASI ve GÖZALTI KOŞULLARI	3
4.1. Sistemik Şiddet ve Aşağılama	3
4.2. Aşağılayıcı Davranışlar ve Çıplak Arama	4
4.3. Kötü Barınma Koşulları, Su ve Gıda Kısıtlaması	4
4.4. Psikolojik Baskı ve Tehdit	4
4.5. Sağlık ve İbadet Hakkının Engellenmesi	4
4.6. Kişisel Eşya, Evrak ve Kimliklere El Koyma	4
5. HUKUKİ TEMSİL VE ADİL YARGILANMA HAKKININ ENGELLENMESİ	5
5.1. Konsolosluk ve Avukata Erişim Engeli	5
5.2. Zorla Belge İmzalatma	5
5.3. Keyfi Yargılama Uygulamaları	5
6. SINIR DIŞI EDİLME VE HAVALİMANINA GÖTÜRÜLME SÜRECİNDE KÖTÜ MUAMELE	5
6.1. Kelepçeli Nakil ve Fiziksel Şiddet	5
6.2. Eşyaların Geri Verilmemesi ve Zorlu Bekleyiş	6
7. SONUÇ VE HUKUKİ DEĞERLENDİRME	6
7.1. Temel Hukuki İhlallerin Özeti	6
7.2. Uluslararası Sorumluluk ve Hesap Verebilirlik	7
7.3. Öneriler	7

1. GİRİŞ VE GENEL BİLGİ

1.1. Raporun Hazırlanma Amacı ve Hukuki Kapsamı

Bu rapor, sivil insan hakları savunucularına karşı gerçekleştirilen saldırı ve sonrasında yaşanan hak ihlallerini belgelemek amacıyla, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca resen başlatılan soruşturma kapsamında 10/10/2025 tarihinde verilen ifadeler doğrultusunda, ifadelere iştirak eden avukatlar tarafından hazırlanmıştır.

İşgalci İsrail tarafından, 1 Ekim 2025 tarihinde Sumud Filosu'na yönelik gerçekleştirilen saldırı ve sonrasındaki gelişmeler kapsam, zamanlama ve müdahale biçimi bakımından farklı bir nitelik taşımaktadır. Bu nedenle söz konusu hadise bu raporun kapsamı dışında bırakılmış, mevcut çalışma yalnızca Özgürlük Filosu'na yönelik İsrail müdahalesiyle bu müdahale sonrasında alınan tanık beyanları ve tespit edilen hak ihlallerinin incelenmesine odaklanmıştır. Yapılan bu çalışma, uluslararası mekanizmalardaki olası yargı süreçlerinde destekleyici belge niteliğindedir.

Rapor, aşağıdaki kritik aşamalarda tanık ifadeleri ve somut deliller ışığında tespit edilen hukuki ihlalleri kapsamaktadır:

1. Uluslararası sularda hukuk dışı müdahale ve zor kullanma eylemleri,
2. Limana sevk ve zorla alıkoyma süreci,
3. Cezaevi aşaması ve gözaltı koşulları, işkence, kötü muamele ve insan hakları ihlalleri,
4. Hukuki temsil ve adil yargılanma hakkının engellenmesi ile sınır dışı edilme ve havaalanı sürecinde yaşanan hak ihlalleri.

Bu raporun temel amacı, uluslararası hukukun temel ilkelerini açık biçimde ihlal eden eylemlerin ortaya konulması ve bu ihlallerin faillerinin ulusal ve uluslararası düzeyde hesap vermesine destek olmaktır. Rapor, cezasızlığın sona erdirilmesi ve benzer ihlallerin tekrarlanmaması için hem hukuki hem de vicdani bir çağrı niteliği taşımaktadır. Raporun kapsamı, olayların kronolojik olarak incelenmesini, tanık beyanlarıyla delillerin değerlendirilmesini ve bu bulguların uluslararası hukuk normları, özellikle de insancıl hukuk ve insan hakları hukuku çerçevesinde analiz edilmesini içermektedir.

1.2. Özgürlük Filosu'nun Amacı ve İnsani Yardım Misyonu

Farklı ülkelerden sivil toplum kuruluşları ve insan hakları savunucuları, İsrail'in 2007 yılından itibaren uyguladığı hukuksuz ablukayı kırarak Gazze halkına temel insani yardımları ulaştırmak, uluslararası hukukun ihlallerini görünür kılmak ve küresel vicdani farkındalığı artırmak amacıyla bir araya gelerek Özgürlük Filosu Koalisyonu'nu (FFC) oluşturmuştur.

İsrail'in, hukuka aykırı abluka yoluyla uyguladığı toplu cezalandırma mekanizmasına karşı meşru sivil direniş eylemi niteliğindeki Filo, barışçıl nitelikte hareket etmekte olup uluslararası hukuk tarafından korunan bir sivil-insani bir inisiyatifdir. Özgürlük Filosu Koalisyonu (FFC), hükümetlerden ve siyasi partilerden tamamen bağımsız; şiddet karşıtlığı, insancılık ve uluslararası hukuk ilkelerine dayanan küresel bir sivil toplum girişimi olarak örgütlenmiştir. Filo, uluslararası mekanizmaların soykırım ve kitlesel açlığı önlemede yetersiz kaldığı bir ortamda küresel sivil toplumu harekete geçirerek Gazze'deki iki milyon sivilin hayatta kalmasını sağlamak üzere doğrudan insani yardımı hedeflemektedir. Gazze'de yaşayan siviller, uzun süredir devam eden deniz, hava ve kara ablukasıyla yaygın yıkımın yol açtığı, soykırım düzeyine varan şartlar altında yaşamaktadır.

İsrail'in, Gazze'de açlığı savaş yöntemi olarak kullanma politikası, hukuka aykırı ablukayı soykırımın temel politika ve uygulamalarından biri hâline getirmiştir. Bu yönüyle Filo, İsrail'in 2007 yılından bu yana Gazze Şeridi'ne uyguladığı hukuk ve insanlık dışı ablukaya, özellikle 7 Ekim 2023 sonrası soykırım boyutuna ulaşan saldırılara karşı insani ve vicdani bir küresel sivil toplum inisiyatifi olma niteliği taşımaktadır. Bu abluka, uluslararası hukuka göre yasaklanmış bir toplu cezalandırma biçimi olmanın yanı sıra insani yardıma erişim hakkının ve Filistin halkının devredilemez kendi kaderini tayin hakkının ihlali anlamına gelmektedir.

Filo gıda, tıbbi malzeme ve yardım ekipmanı gibi temel insani ihtiyaçları taşıyan gemilerden oluşmaktadır. Gönüllülerin ezici çoğunluğu İsrail'in hakikati karartma ve hastaneleri hedef alarak tedaviyi imkânsız kılmasına bir karşılık olarak doktorlar, hemşireler, sağlık çalışanları ve gazetecilerden oluşturulmuştur. Tamamen sivil ve barışçıl nitelikteki Filo, uluslararası sularda seyrüsefer serbestisi hakkı çerçevesinde hareket etmiştir.

30 Eylül 2025 tarihinde İtalya'nın Otranto limanından yola çıkan Doğu Timor bayraklı Vicdan gemisi ve 28/09/2025 tarihinde İtalya'nın Katanya limanından hareket eden İtalya ve Fransa bayraklı 8 tekneyle beraber toplam 9 gemiden oluşan 25 farklı ülkeden toplam 144 kişinin katıldığı Özgürlük Filosu, 8 Ekim 2025 tarihinde İsrail işgal ordusuna bağlı unsurlar tarafından uluslararası hukuka aykırı biçimde durdurulmuş ve yolcular zorla alıkonulmuştur. Filo üyelerine yapılan bu saldırı, uluslararası insancıl hukuku ve temel insan haklarını ağır biçimde ihlal etmektedir.

2. ULUSLARARASI SULARDA YASADIŞI MÜDAHALE VE ZOR KULLANMA

2.1. Filoya Yapılan Askerî Müdahalenin Seyri

Filo uluslararası hukuk kurallarına uygun şekilde, tamamen silahsız ve savunmasız vaziyette seyir hâlindeyken, 8 Ekim 2025 tarihi, saat 04.30 sularından itibaren aşamalı olarak İsrail askerî birliklerinin hukuk dışı müdahalesiyle alıkonulmuştur. Yolcuların da ifadelerine göre müdahale; filo uluslararası sulardayken ve Gazze'ye yaklaşık 120 deniz mili, Mısır karasularına yaklaşık 18-24 deniz mili mesafede 31.809550°N, 32.081880°E koordinatlarında Mısır bitişik bölgesinde gerçekleşmiştir. İsrail'e ait askerî helikopterler ve hücum botları eşliğinde İsrail askerlerinin, uluslararası sularda seyrüsefer serbestisini ihlal edecek biçimde filo gemilerine çıkarak kontrolü zorla ele geçirdiği tespit edilmiştir.

2.2. Mürettebat ve Yolculara Yönelik Güç Kullanımı, Tehdit ve Şiddet

Ellerini yukarıya kaldırmış vaziyette bulunan filo yolcularını keyfî şekilde alıkoyan İsrailli güvenlik unsurları, deniz araçlarının kontrolünü ele geçirmiş, sinyal kesiciler aracılığıyla tüm irtibatı kesmiştir. Hukuka aykırı arama yapan İsrail askerleri, filoda bulunan tüm yardım malzemelerine, teknolojik aygıtlara ve yolcuların kişisel eşyalarının bir kısmına hak sahiplerinin rızası dışında el koymuştur.

Alıkonulanlar, üst aramaları sırasında uğradıkları muamelenin hukuksuz olduğunu beyan ettiklerinde sert fiziki müdahaleye maruz bırakılmıştır. Kaba kuvvet, darp ve sürüklenme içeren kötü muamele

fiilleri rapor edilmiştir. Ayrıca yakınlarına haber verme, zorunlu ihtiyaçları giderme (gıda ve su), sağlık (ilaç) ve ibadet hakları sistematik olarak engellenmiş, Aşdod limanına varana kadar kapalı bir alanda havasız şekilde bekletilerek yolcuların kendi aralarında konuşmalarına dahi izin verilmemiştir. Ayrıca askerî personel tarafından alıkonulara yönelik sistematik hakaret ve tehdit fiilleri rapor edilmiştir. Alıkonulan aktivistler, askerlerin zaman zaman video kaydı aldıklarını ve kayıt altına alınmış görüntülerde gerçeği yansıtmayan muameleler sergilediklerini ve görevli personel arasında Türkçe konuşan kişilerin bulunduğunu beyan etmişlerdir.

3. LİMANA SEVK VE ZORLA ALIKOYMA ESNASINDAKİ HAK İHLALLERİ

3.1. Limana Varışta Uygulanan Prosedürler

İsrailli askerlerin denetimi altında, yaklaşık 12-13 saatlik bir yolculuktan sonra Aşdod limanına ulaşan filo yolcuları, limana indikleri andan itibaren uluslararası hukuk ve insancıl hukuka aykırı fiil ve muamelelere maruz bırakılmıştır. Limanda bekletildikleri esnada elleri ters kelepçeli tutularak onur kırıcı ve aşağılayıcı pozisyonlarda tutulmaya zorlanmışlardır. Bu kapsamda:

- Zorla diz çöktürülme,
- Kollarından yukarıya ve baş bölgesinden aşağıya uygulanan eş zamanlı baskı,
- Yaklaşık iki saat boyunca aşağılayıcı pozisyonda bekletilme,
- Fiziksel şiddet (tekme ve yumruk) ve tehditlere maruz bırakılma gibi fiiller sistematik biçimde uygulanmıştır.

Ayrıca yolcuların tutulduğu salonun fiziksel koşullarının insan onuruna uygun olmadığı, alanın kalabalık, havasız ve uzun süreli bekletilme için elverişsiz olduğu ifade edilmiştir. Bu durum hem fiziksel hem de psikolojik açıdan kötü muamele yasağının ihlali niteliğindedir. Alıkonulanlar, çıplak üst araması dahil olmak üzere, insan onurunu zedeleyici prosedürlere tabi tutulmuştur.

Bu işlemler sırasında kişisel eşyalarının büyük bir kısmına hukuka aykırı şekilde el konulmuş ve iade edilmemiştir.

3.2. Cezaevine Sevk Süreci

Alıkonulan yolcuların cezaevine sevk sırasında gözleri sıkı şekilde kapatılmış, yolculara ters kelepçe ve nefes almayı zorlaştıran fiziki baskı uygulanmıştır. Bu süreçte fiziksel şiddet ve tehditlere maruz kalan yolcular bu hâlde isminin Ktziot olduğunu bildikleri cezaevine götürülmüşlerdir. Yolculuk boyunca araçta şiddetli soğuk hava üfleyen klimaların açıldığı ve araç içerisine klimadan su damladığı beyan edilmiştir.

4. CEZAEVİ AŞAMASI ve GÖZALTI KOŞULLARI

4.1. Sistemik Şiddet ve Aşağılama

Alıkonulanlar, nakil ve gözaltı süreçlerinde darp, tokat ve dipçik darbeleri dahil fiziksel şiddete maruz bırakılmıştır. Sürekli olarak aşağılayıcı ve hakaret içeren söylemlere maruz kalmış, ırk

temelinde ayrımcılık uygulandığı tespit edilmiştir. Bu duruma örnek vermek gerekirse Tunuslu bir yolcunun, askerlerin hukuka aykırı emirlerine uymadığı gerekçesiyle diğerlerinden ayrılarak dövüldüğü ve 24 saat boyunca tek başına bir yerde tutulduğu beyan edilmiştir.

4.2. Aşağılayıcı Davranışlar ve Çıplak Arama

Cezaevine girişte alıkonulanlar, tamamen soyularak ve tek tip kıyafet giymeye zorlanarak teşhir edici ve tahkir edici bir dille aramaya tabi tutulmuş; bu uygulamalar sırasında insan onurunu zedeleyici çıplak arama fiilleri gerçekleştirilmiştir. Özellikle Türk vatandaşlarına karşı sinkaflı küfürlerin yanı sıra “Terrorist from Turkey”, “Erdoğan’s dogs” gibi hakaretlerde bulunulmuştur.

4.3. Kötü Barınma Koşulları, Su ve Gıda Kısıtlaması

Gözaltı koşulları temel hijyen ve asgari standartların altında olup alıkonulanlar 24 saate yakın süre boyunca gıda, su ve uyku haklarından mahrum bırakılmıştır. Işıkların sürekli açık tutulması, yüksek sesli yayın dinletilmesi ve kasıtlı soğuk hava verilmesi gibi yöntemlerle sistematik olarak kötü muamele uygulanmıştır. Alıkonulanlardan bazıları 9 saati aşkın süre hücrelerde tutulmuş, birçoğunun baş ağrısı ve susuzluktan bayılacak hale geldiği belirtilmiştir.

4.4. Psikolojik Baskı ve Tehdit

Alıkonulanlar, sürekli olarak psikolojik baskı, tehdit ve korku ortamı yaratmaya yönelik uygulamalara maruz bırakılmıştır. Bu kapsamda, koşullara yoğun şekilde ışık tutulduğu; hoparlörlerin kesintisiz biçimde açık bırakılarak cızırtı, gürültü ve yüksek sesli yayınların dinletildiği; bazı durumlarda kapıların sert biçimde çalınarak uykunun bölündüğü yönünde beyanlar alınmıştır. Ayrıca, koşullarda uyku yapıcı veya uyarıcı etkisi bulunan gaz benzeri bir maddenin salındığına ilişkin iddialar da mevcuttur.

Psikolojik baskı yalnızca bu yöntemlerle sınırlı kalmamış, hoparlör yayınları aracılığıyla İsrail propagandası içeren yayınlar ve marşlar dinletilmiştir. Özellikle Filistinli esirlerin çığlıklarının hoparlörden dinletilmesi yoluyla korku ve aşağılanma hissi yaratıldığı, bu şekilde alıkonulanların iradelerinin kırılmasının hedeflendiği ifade edilmiştir. Bu uygulamaların, alıkonulanlar üzerinde fiziksel ve ruhsal yıpranmaya yol açtığı ve sistematik psikolojik baskı aracı olarak kullanıldığı yönünde güçlü beyanlar bulunmaktadır.

4.5. Sağlık ve İbadet Hakkının Engellenmesi

Alıkonulanların ibadet etmeleri engellenmiş, namaz kılmak isteyenler tahkir edilmiştir. Ayrıca tıbbi destek talepleri reddedilmiş, zorla alıkonulan yolcular arasında kronik rahatsızlığı olan ve yaralı olan kişiler olmasına rağmen ilaç ve doktor erişimi engellenmiştir. İfadelerde belirtildiğine göre bir kişi ameliyatlı olmasına rağmen çöelmeye zorlanmış, “Sana burada doktor yok” denilerek sağlık hakkına erişimi engellenmiştir.

4.6. Kişisel Eşya, Evrak ve Kimliklere El Koyma

Alıkonulanların pasaport, kimlik, para ve elektronik eşyaları da dahil olmak üzere tüm kişisel eşyalarına hukuka aykırı biçimde el konulmuştur. Her ne kadar pasaportların bir kısmı daha sonra iade edilmiş olsa da gemi adamlarının sertifikaları ve çeşitli kişisel eşyaların iadesi sağlanmamıştır.

Bu durum, mülkiyet hakkının ihlali mahiyetinde sonuçlar doğurabilecek nitelikte olup yağma fiiline benzer uygulamaları içermektedir. El konulan eşyaların iadesine ilişkin sürecin sistematik biçimde engellendiği yönünde beyanlar alınmıştır.

5. HUKUKİ TEMSİL VE ADİL YARGILANMA HAKKININ ENGELLENMESİ

5.1. Konsolosluk ve Avukata Erişim Engeli

Alıkonuların yalnızca bir kısmı, alıkonulduktan ve keyfi olarak tutulduktan 1 gün sonra avukatlarıyla görüştürülmüştür. Yakınlarına haber vermek istediklerini ve vatandaşı oldukları devletin büyükelçiliğiyle iletişim kurmak istediklerini ileten Filo yolcularının istekleri yerine getirilmemiştir.

Tercüman desteği sağlanmadığından yolcular ile avukatları arasında iletişim sorunu yaşanmıştır. Dolayısıyla yolcular tam ve gereği gibi bir hukuki destek alamamıştır.

Konsolosluk görevlileriyle görüşmeler ise genellikle serbest bırakılmadan hemen önce kısa süreli olarak gerçekleştirilmiştir. Bazı ifadelerde, konsolosluk görüşmesinden hemen sonra kişilerin tekrar hücreye gönderildiği, görüşmelerin yalnızca sembolik bir biçimde yapıldığı belirtilmiştir.

5.2. Zorla Belge İmzalatma

Arapça ya da İngilizce bilen Filo yolcularına; *“İsrail sınırlarını ihlal ettikleri, sınırı ihlal ettiklerine dair kabul beyanları içeren bir ifadeyi imzalamaları hâlinde ülkelerine 72 saat içerisinde geri dönebilecekleri aksi hâlde ne zaman döneceklerinin belli olmadığı”* iletilmiş ve bir kısmının muhtevasını sonradan öğrendikleri sınır dışı, idari gözetim ve erken ayrılış formlarından oluşan belgeleri imzalamaya zorlandıklarını, imzalamadıkları takdirde süresiz cezaevinde kalmakla tehdit edildiklerini beyan etmişlerdir. Bu belgeler İbranice veya İngilizce hazırlanmış ve içerikleri kendilerine açıklanmamıştır. Bir Türk vatandaşı, belgeyi imzalamadığı için 3 gün boyunca aynı kıyafetle, ışısız odada bekletilmiş, fiziksel ve psikolojik şiddete maruz bırakılmıştır. Başka bir deyişle, yolcular ülkelerine geri dönmek için önlerine konulan belgeleri imzalamak zorunda oldukları tehdidiyle karşı karşıya kalmıştır.

5.3. Keyfî Yargılama Uygulamaları

Bazı alıkonuların gece yarısı kısa sorgulamalara alınmış, hâkim sıfatındaki kişilerce sadece kimlik ve milliyet soruları sorulmuş, hiçbir suçlama tebliğ edilmemiştir. Sorgulara çoğunlukla avukat ve tercüman olmadan girilmiş, kayıt veya tutanak verilmemiştir. “Gece Yarısı Mahkemesi” olarak adlandırılan bu işlemlerin, yalnızca imza atmaya zorlamak amacıyla düzenlendiği belirtilmiştir.

6. SINIR DIŞI EDİLME VE HAVALİMANINA GÖTÜRÜLME SÜRECİNDE KÖTÜ MUAMELE

6.1. Kelepçeli Nakil ve Fiziksel Şiddet

Alıkonulanlar, sınır dışı edilmek üzere havalimanına sevk sürecinde başları eğik ve diz çökmüş pozisyonda, aşağılayıcı bir şekilde kelepçeli nakil yöntemlerine tabi tutulmuştur. Kapalı ve kafesli araçlarda kasti soğuk hava, havasızlık ve kisten 15 dakikada bir uyarı verilerek uykusuz bırakma yoluyla kötü muamele fiilleri uygulanmış, milletvekili statüsündeki kişiler dahil olmak üzere tüm alıkonulanlar onur kırıcı ve insanlık dışı şekilde taşınmıştır.

6.2. Eşyaların Geri Verilmemesi ve Zorlu Bekleyiş

Uçağa bindirilmeden önce kişisel eşyaların iade edilmediği, bazı pasaportların son anda teslim edildiği, para ve elektronik eşyaların ise güvenlik güçlerince alındığı ancak geri verilmediği bildirilmiştir. Aktivistler, 60-70 saate varan sürelerle uykusuz ve aç şekilde bekletilmiş, bazılarının merdivenlerde düşecek kadar halsiz olduğu, bazılarınınsa uçak merdiveninde askerin itmesi sonucu bilerek düşürüldüğü aktarılmıştır.

7. SONUÇ VE HUKUKİ DEĞERLENDİRME

Özgürlük Filosu'na yönelik 8 Ekim 2025 tarihli askerî müdahale ve sonrasında uygulanan muameleler bütünü tanık beyanları ve somut deliller ışığında değerlendirildiğinde, uluslararası hukukun ve insancıl hukukun temel normlarını ağır ve sistematik biçimde ihlal eden eylemler zinciri oluşturduğu yönünde ciddi bulgulara ulaşılmıştır. Bu olay, münferit bir hadise olmaktan ziyade, uluslararası hukukun koruması altındaki sivil ve barışçıl bir insani yardım misyonuna karşı planlı biçimde gerçekleştirilmiş bir saldırı niteliği taşımaktadır. Nitekim, bu müdahale 2010 yılında Mavi Marmara gemisine ve Gazze'ye insani yardım ulaştırmayı amaçlayan diğer filolara yönelik benzer saldırıların devamı mahiyetindedir ve İsrail'in cezasızlıkla sürdürülen sistematik saldırılarının yeni bir örneğini teşkil etmektedir.

7.1. Temel Hukuki İhlallerin Özeti

Tespit edilen hukuk dışı fiiller, kronolojik olarak aşağıdaki uluslararası normları ihlal etmektedir:

1. Uluslararası Deniz Hukuku ve Güç Kullanma Yasağının İhlali:

- Sivil ve barışçıl gemilere, uluslararası sulara zorla müdahale edilmesi, Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesinin (BMDHS) 87'nci ve 90'ıncı maddelerinde güvence altına alınan seyrüsefer serbestisi hakkının ağır ihlalidir.
- Silahlı kuvvet kullanılarak sivil bir filonun alıkonulması, BM Şartının 2'nci maddesinin 4'üncü fıkrasında düzenlenen güç kullanma yasağı ilkesiyle çelişmekte olup meşru bir gerekçeyle açıklanamayacak yasadışı bir cebir (unlawful use of force) niteliği taşımaktadır.

2. İşkence ve Kötü Muamele Yasağının Sistematik İhlali:

Filo üyelerine yönelik uygulanan sert fiziksel şiddet, tehditler, zorla çıplak arama, onur kırıcı pozisyonlarda tutma, gıda/su kısıtlamaları ve psikolojik baskı; BM İşkenceye Karşı Sözleşmenin (CAT) 1'inci ve 16'nci maddelerinde ve genel insancıl hukuk normları uyarınca işkence ve insanlık

dışı/aşağılayıcı muamele yasağını ihlal etmiştir.

3. Temel Hukuki Güvencelerin Ortadan Kaldırılması:

- Kişilerin hukuki gerekçe olmaksızın uzun süre tutulması, Uluslararası Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesinin (ICCPR) 9'uncu maddesi uyarınca kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkını ihlal etmiştir.
- Avukat ve konsolosluk yetkililerine erişimin kasten engellenmesi, ICCPR'nin 14'üncü maddesi kapsamında adil yargılanma hakkının temel güvencelerini ortadan kaldırmıştır.

4. Mülkiyet ve Dokunulmaz Statülerin İhlali:

- Kişisel eşyalara, teknolojik ağıtlara ve paralara rızasız şekilde el konulması, uluslararası mülkiyet hakkı normları uyarınca doğrudan ihlal niteliği taşımaktadır.
- Aralarında milletvekilleri ve gazetecilerin bulunduğu aktivistlere yönelik uygulanan kötü muamele, aynı zamanda BM İnsan Hakları Savunucuları Bildirgesi ile uluslararası parlamenter dokunulmazlık standartlarını da ihlal etmiştir.

7.2. Uluslararası Sorumluluk ve Hesap Verebilirlik

Bu fiillerin devlet görevlileri tarafından işlenmiş olması, uluslararası hukuka aykırı fiillerden doğan devlet sorumluluğu ilkeleri (ARSIWA) uyarınca ilgili devleti doğrudan sorumlu kılmaktadır. Bu sorumluluk; mağdurların zararlarının giderilmesi ve bireysel tazminat haklarının sağlanması, uluslararası hukuka aykırı fiillerin etkin biçimde soruşturulması ve sorumluların cezalandırılması yükümlülüklerini kapsamaktadır.

7.3. Öneriler

Yaşanan ihlallerin vahameti, olayın uluslararası hukukun üstünlüğüne ve insan onurunun dokunulmazlığına yönelik ciddi bir tehdit oluşturması nedeniyle:

1. Olayın bulguları; Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi, BM İşkence Özel Raportörü ve ilgili diğer uluslararası insan hakları mekanizmaları nezdinde öncelikli olarak takip edilmelidir.
2. Müdahalenin niteliği, Roma Statüsüne taraf olan Doğu Timor'un bayrak devleti sıfatı dikkate alınarak Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM) nezdinde değerlendirilmelidir.
3. İlgili devletler ve uluslararası mekanizmalar, uluslararası hukuki yükümlülükleri çerçevesinde, eylemin failleri hakkında etkin bir soruşturma yürütmeli ve sorumluların adalet önüne çıkarılmasını sağlamalıdır.
4. Mağdurlara, ulusal ve uluslararası düzeyde etkili başvuru ve tazminat yollarına erişim imkânı tanınmalıdır.

Bu raporun amacı, yalnızca ihlalleri belgelemek değil; uluslararası hukukun üstünlüğünü, insan onurunun dokunulmazlığını ve sivil insani dayanışmanın meşruiyetini koruma kararlılığını ortaya koymaktır.

Bilgilendirme: Bu raporun yazılmasına kaynak teşkil eden görüşler, tanık beyanları ve diğer referanslar kişisel verilerin gizliliği ve konunun hassasiyeti sebebiyle mahfuz edilmiş olup, kamuoyu ile paylaşımı yapılamamaktadır.

